Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

Nummer

Contact en vragen via Robert Reus, coördinerend gemeentesecretaris

Portefeuillehouder(s)

Burgemeesters J.A de Boer, M.C. Uitdehaag, R. van Dam en M. van Kampen

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
2 juni 2022	17 mei 2022

Onderwerp
Zienswijze op de jaarstukken 2021 en begroting 2023 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Voorgesteld advies
De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren om: - de volgende gezamenlijke zienswijze af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2021 en begroting 2023 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord: **Jaarstukken 2021** De jaarrekening 2021 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord sluit met een positief resultaat van €3.145.000, bestaande uit €721.000 Ambulancezorg en €2.424.000 uit de overige programma's. Een deel van het positieve resultaat komt terecht in bestemmingsreserves en de algemene reserve. Het restant van €1.925.000 wordt teruggegeven aan de gemeenten conform de beleidslijn van het bestuur. Dit positieve resultaat komt door incidentele positieve resultaten, zoals lagere salariskosten en vrijwilligers vergoedingen en één van het rijk ontvangen decentralisatie-uitkering 2021 voor het Zorg- en Veiligheidshuis. Ook worden de kosten die door corona zijn gemaakt volledig vergoed. Bij de jaarstukken zitten twee voorstellen voor het AB over de ontvangen decentralisatie-uitkering 2021 voor het Zorg- en Veiligheidshuis, de zogenoemde POK-gelden.

Advies aan de gemeenteraden

Het eerste voorstel gaat om het instellen van een bestemmingsreserve voor de POK-gelden 2021. Het gaat hier om een decentralisatie-uitkering wat inhoudt dat het volledige bedrag niet persé voor dit doel ingezet moet worden. Gemeenten hoeven het geld niet terug te betalen als ze minder geld nodig hebben om de taak uit te voeren, zolang de taak wordt uitgevoerd. Ook wel medebewind genoemd. Dit is een andere interpretatie dan die de veiligheidsregio geeft. Het bestedingsplan voor deze gelden die de veiligheidsregio wil reserveren in een bestemmingsreserve ontbreekt. Hierdoor is het onduidelijk waarvoor deze gelden gereserveerd moeten worden, ook dit jaar ontvangt de veiligheidsregio deze bedragen. Wij verzoeken de veiligheidsregio om te komen met een bestedingsplan voor de gelden uit 2021 en inzage te geven in de gestelde voorwaarden. Heeft het Zorg- en Veiligheidshuis deze gelden niet nodig, dan willen wij dat dit bedrag vrijvalt in het rekeningresultaat van 2022 om terug te vloeien naar de gemeenten.

Het tweede voorstel gaat over het indexeren van de VNG bijdrage en de POK-gelden. Het is niet aantoonbaar dat deze indexatie (één op één) in het zogenoemde accres algemene uitkering gemeentefonds zit. Het bedrag is relatief klein (voor 2022: €7.500 en voor 2023: €13.500) en indexatie is een logische stap. Er is dan ook genoeg draagvlak in de Noordkop om deze indexatie te gaan doen. Dit betekent wel een verzwaring van de gemeentelijke bijdrage voor de gemeenten.

Begroting 2023

In 2023 moet de veiligheidsregio een aantal leningen herfinancieren. In de (meerjarige) begroting is rekening gehouden met een rentepercentage van 1,5% voor de nieuwe financiering. Momenteel is dit percentage al achterhaald en leidt dit tot een nadeel in de exploitatie. Dit geldt ook voor de toenemende kosten door de cao-onderhandelingen, de oplopende inflatie en het energieverbruik waarvan de tarieven variabel zijn en niet meerjarig vastgelegd. Wat zijn de consequenties van de herijking van het gemeentefonds en de bovengenoemde mogelijke stijging van kosten voor de risicoparagraaf?

Samenwerkingsafspraken Risicobeheersing

Ten slotte nog een laatste opmerking over het AB voorstel over de samenwerkingsafspraken Risicobeheersing wat bij de stukken is gevoegd. Dit voorstel gaat over het wijzigen van een taak die op dit moment per individuele gemeente met de veiligheidsregio is overeengekomen, naar een algemene taak van de veiligheidsregio. Hierbij gaan alle deelnemers voortaan volgens een vaste verdeelsleutel een bijdrage betalen die losstaat van de diensten die zij afnemen van de veiligheidsregio voor deze taak. Uit het AB voorstel blijkt dat de veiligheidsregio dit wenst te regelen via instemming van de individuele gemeenten. Onduidelijk in het voorstel is welk besluit op dit moment van de raad gevraagd wordt. Wij begrijpen dat de veiligheidsregio door dit voorstel de kwaliteit voor onze inwoners en de continuïteit wilt

Advies aan de gemeenteraden

borgen, maar dit voorstel is nog niet besluitrijp. Wij verzoeken de veiligheidsregio om geen besluit te nemen op 8 juli 2022, maar het voorstel verder uit te werken. In deze uitwerking de volgende punten mee te nemen: gemeenten hanteren op dit moment verschillende werkwijzen. Wat is het effect als een individuele gemeente niet instemt met deze fundamentele taakwijziging? Kan deze wijziging naar een algemene taak met een vaste verdeelsleutel dan wel of niet doorgaan? En als dit wel doorgaat, welke consequenties, bijvoorbeeld voor de financiën, heeft dit voor de andere gemeenten? Hoe is dit voorstel juridisch geborgd?

Wettelijke grondslag
De wettelijke grondslag voor het indienen van de zienswijze op deze stukken is vastgelegd in artikel 4 van de Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019). Andere stukken waarin dit naar voren komt zijn: - Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018, - De Gemeenschappelijke regeling zelf, - Wet Gemeenschappelijke Regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid.

Kern van de zaak
Inleiding De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) heeft op 15 april 2022 de jaarstukken 2021 en de begroting 2023 van de VRNHN aangeboden aan de gemeenteraden in Noord-Holland Noord. De mogelijkheid om een zienswijze af te geven op de jaarstukken en de begroting is bedoeld om gemeenteraden meer grip te geven op Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en). In februari 2022 heeft de gemeenteraad een zienswijze afgegeven ten aanzien van de kadernota van de VRNHN waarop het dagelijks bestuur van de VRNHN een reactie heeft gegeven. Deze procedure stelt de gemeenteraden in de gelegenheid te sturen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten van de GR. Het algemeen bestuur stelt de aangeboden stukken vast. Het vaststellen van de stukken staat gepland voor het AB van 8 juli 2022. De gemeenteraden hebben de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de genoemde stukken. De veiligheidsregio hoort graag of de gemeenteraden zich kunnen vinden in de inhoud van de jaarstukken 2021 en de begroting 2023. De zienswijze ziet de veiligheidsregio graag voor 24 juni 2022 tegemoet, zodat zij deze tijdig met een reactie kunnen agenderen voor de algemeen bestuursvergadering van 8 juli 2022. **Kenbaar maken zienswijze**

Advies aan de gemeenteraden

Om de zienswijze bij het dagelijks bestuur kenbaar te maken moet een bericht met de zienswijze worden verzonden naar de veiligheidsregio. Een conceptbrief zit bij elk collegeadvies van de eigen gemeente en zal bij akkoord van de lokale gemeenteraad worden verstuurd in het format van de desbetreffende gemeente.

Openbaarheid documenten	
☑ Openbaar	☐ Het voorstel bevat niet-openbare documenten

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:

De gemeenteraden van de Noordkop om:

- de volgende gezamenlijke zienswijze af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2021 en begroting 2023 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord:

Jaarstukken 2021

De jaarrekening 2021 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord sluit met een positief resultaat van €3.145.000, bestaande uit €721.000 Ambulancezorg en €2.424.000 uit de overige programma's. Een deel van het positieve resultaat komt terecht in bestemmingsreserves en de algemene reserve. Het restant van €1.925.000 wordt teruggegeven aan de gemeenten conform de beleidslijn van het bestuur. Dit positieve resultaat komt door incidentele positieve resultaten, zoals lagere salariskosten en vrijwilligers vergoedingen en één van het rijk ontvangen decentralisatie-uitkering 2021 voor het Zorg- en Veiligheidshuis. Ook worden de kosten die door corona zijn gemaakt volledig vergoed.

Bij de jaarstukken zitten twee voorstellen voor het AB over de ontvangen decentralisatie-uitkering 2021 voor het Zorg- en Veiligheidshuis, de zogenoemde POK-gelden.
Het eerste voorstel gaat om het instellen van een bestemmingsreserve voor de POK-gelden 2021. Het gaat hier om een decentralisatie-uitkering wat inhoudt dat het volledige bedrag niet persé voor dit doel ingezet moet worden. Gemeenten hoeven het geld niet terug te betalen als ze minder geld nodig hebben om de taak uit te voeren, zolang de taak wordt uitgevoerd. Ook wel medebewind genoemd. Dit is een andere interpretatie dan die de veiligheidsregio geeft. Het bestedingsplan voor deze gelden die de veiligheidsregio wil reserveren in een bestemmingsreserve ontbreekt. Hierdoor is het onduidelijk waarvoor deze gelden gereserveerd moeten worden, ook dit jaar ontvangt de veiligheidsregio deze bedragen. Wij verzoeken de veiligheidsregio om te komen met een bestedingsplan voor de gelden uit 2021 en inzage te geven in de gestelde voorwaarden. Heeft het Zorg- en Veiligheidshuis deze gelden niet nodig, dan willen wij dat dit bedrag vrijvalt in het rekeningresultaat van 2022 om terug te vloeien naar de gemeenten.

Advies aan de gemeenteraden

Het tweede voorstel gaat over het indexeren van de VNG bijdrage en de POK-gelden. Het is niet aantoonbaar dat deze indexatie (één op één) in het zogenoemde accres algemene uitkering gemeentefonds zit. Het bedrag is relatief klein (voor 2022: €7.500 en voor 2023: €13.500) en indexatie is een logische stap. Er is dan ook genoeg draagvlak in de Noordkop om deze indexatie te gaan doen. Dit betekent wel een verzwaring van de gemeentelijke bijdrage voor de gemeenten.

Begroting 2023

In 2023 moet de veiligheidsregio een aantal leningen herfinancieren. In de (meerjarige) begroting is rekening gehouden met een rentepercentage van 1,5% voor de nieuwe financiering. Momenteel is dit percentage al achterhaald en leidt dit tot een nadeel in de exploitatie. Dit geldt ook voor de toenemende kosten door de cao-onderhandelingen, de oplopende inflatie en het energieverbruik waarvan de tarieven variabel zijn en niet meerjarig vastgelegd. Wat zijn de consequenties van de herijking van het gemeentefonds en de bovengenoemde mogelijke stijging van kosten voor de risicoparagraaf?

Samenwerkingsafspraken Risicobeheersing

Ten slotte nog een laatste opmerking over het AB voorstel over de samenwerkingsafspraken Risicobeheersing wat bij de stukken is gevoegd. Dit voorstel gaat over het wijzigen van een taak die op dit moment per individuele gemeente met de veiligheidsregio is overeengekomen, naar een algemene taak van de veiligheidsregio. Hierbij gaan alle deelnemers voortaan volgens een vaste verdeelsleutel een bijdrage betalen die losstaat van de diensten die zij afnemen van de veiligheidsregio voor deze taak. Uit het AB voorstel blijkt dat de veiligheidsregio dit wenst te regelen via instemming van de individuele gemeenten. Onduidelijk in het voorstel is welk besluit op dit moment van de raad gevraagd wordt. Wij begrijpen dat de veiligheidsregio door dit voorstel de kwaliteit voor onze inwoners en de continuïteit wilt borgen, maar dit voorstel is nog niet besluitrijp. Wij verzoeken de veiligheidsregio om geen besluit te nemen op 8 juli 2022, maar het voorstel verder uit te werken. In deze uitwerking de volgende punten mee te nemen: gemeenten hanteren op dit moment verschillende werkwijzen. Wat is het effect als een individuele gemeente niet instemt met deze fundamentele taakwijziging? Kan deze wijziging naar een algemene taak met een vaste verdeelsleutel dan wel of niet doorgaan? En als dit wel doorgaat, welke consequenties, bijvoorbeeld voor de financiën, heeft dit voor de andere gemeenten? Hoe is dit voorstel juridisch geborgd?

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies
De adviezen zijn opgesteld voor en door de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland. De financiële stukken van de veiligheidsregio worden samen met de financiële stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in een regionale raadscommissie besproken.

Advies aan de gemeenteraden

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
Een goede uitoefening van de wettelijke taken op het gebied van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding & crisisbeheersing en het Veiligheidshuis NHN.

Motivering per voorgesteld advies
De veiligheidsregio Noord-Holland Noord voert voor de 16 gemeenten in Noord-Holland Noord de taken uit op het gebied brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het Veiligheidshuis NHN. Daarnaast voert de veiligheidsregio voor 11 gemeenten in deze regio de taken uit op het gebied van ambulancezorg. Elke gemeente heeft een bepaald aantal stemmen in het algemeen bestuur. Door één gezamenlijk advies op te stellen staan de gemeenten in de Noordkop sterker bij de behandeling van de financiële stukken in het Algemeen Bestuur.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
De gemeenten in Noord-Holland Noord staan samen garant voor de financiële resultaten (positief/negatief) van de veiligheidsregio. Naast een goede uitoefening van de wettelijke taken is een gezonde financiële huishouding van belang. Hierop wordt in deze zienswijze gestuurd.

Alternatieven (incl. argumenten)
Er zijn geen alternatieve organisaties die de wettelijke werkzaamheden van de veiligheidsregio mogen uitvoeren. Sturing vanuit de gemeenteraad op de veiligheidsregio gebeurt via de behandeling van de financiële stukken en vaststelling van het risicoprofiel en het regionaal beleidsplan. Hiervoor kan elke gemeenteraad een zienswijze in dienen. Een zienswijze in het algemeen bestuur van de veiligheidsregio wordt alleen met meerderheid van stemmen overgenomen.

Gevolgen algemene middelen en begroting		
Kosten: € 0,00		
Dekking:	☐ Algemene middelen	☐ Inkomsten
	☐ Bijdragen derden	☐ Reserve
Toelichting:		

Communicatie

Advies aan de gemeenteraden

Op basis van het regionaal raadsadvies wordt er in de lokale gemeenteraad een besluit genomen over de financiële stukken van de veiligheidsregio. De colleges van burgemeester en wethouders versturen de brief met daarin de zienswijze van de betreffende gemeenteraad aan het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio.

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief financiële stukken VRNHN (002) 2. A. Jaarstukken VRNHN 2021 3. B. Accountantsverslag 2021 4. C. Begroting VRNHN 2023-2026 5. D. Toetsingskader jaarstukken 2021 en begroting 2023 6. E. Memo VNG indexering 7. V1 Jaarstukken 2021 en begroting 2023 8. V2 Bestemmingsreserve Zorg- en Veiligheidshuis 9. V3 Indexering decentralisatie uitkeringen Zorg- en Veiligheidshuis 10. V4 Samenwerkingsafspraken risicobeheersing